

Strategi för Sammanhållen Digital Vårdmiljö i Region Skåne

Bakgrund

En sammanhållen digital vårdmiljö är en förutsättning för att vården ska kunna utveckla och implementera moderna arbetssätt och klara av att leverera välfärdstjänster av hög kvalitet även framöver. Det är också en förutsättning för att Region Skåne ska uppnå målet att bli Sveriges ledande region i att utveckla, erbjuda och använda digitala tjänster inom hälso- och sjukvården. Denna strategi beskriver prioriteringar för Sammanhållen Digital Vårdmiljö i Region Skåne från 2016 och framåt.

Utgångspunkt för strategin

Digital teknik i kombination med nya arbetssätt skapar värde på alla nivåer – för patienter, anhöriga, vårdpersonal, forskare, innovatörer och för samhället i stort. Genom att ta till vara på digitaliseringens möjligheter kan vi förbättra kvalitet, patientsäkerhet och tillgänglighet, samtidigt som vi får en mer jämlik vård och använder våra resurser mer effektivt.

Sammanhållen tillgång till relevant patientinformation för olika vårdgivare möjliggör mer effektiva vårdprocesser, minskar risken för felbehandling och bidrar till kortare vårdtider. När enskilda individer får mer verktyg för att engagera sig i och sköta sin hälsa kan större fokus läggas på förebyggande insatser, samtidigt som mer vård kan ges på distans i hemmet. Nya kanaler för kontakt med vården, exempelvis via mejl eller video, innebär att den sammantagna tillgängligheten ökar samtidigt som sjukhus och vårdcentraler avlastas. Avancerade analysverktyg, som kan hjälpa läkare att ställa diagnos och individanpassa vårdprogram, skapar dessutom förutsättningar för betydande medicinska framsteg.

Region Skåne ska ha ett attraktivt och lättillgängligt utbud av digitala tjänster inom hälsa och vård som ger mervärde för patienter och vårdens medarbetare. För att uppnå detta krävs en förflyttning från gamla arbetssätt och föråldrade IT-system. Målet är en modern, ständigt lärande organisation och en sammanhållen digital vårdmiljö: en vision som delas av Region Skånes samarbetspartner i 3R och av Sveriges kommuner och landsting. Med digital vårdmiljö menas alla vårdinformationstjänster, oavsett om de används av vårdens medarbetare, Region Skåne invånare, eller för forskning, utbildning och utveckling.

Vision

Sammanhållen Digital Vårdmiljö i Region Skåne bidrar till vårdens säkerhet och kvalitet. Systemen bär all kunskap och är hjärtat i hela verksamheten. Vården har en hög tillgänglighet och patienten är en självklar del av vårdteamet. Informationen finns där den behövs, när den behövs – för både medarbetare och invånare. Inga patienter skadas som följd av bristfällig kommunikation, arbetsmiljön är god, processerna är effektiva och verksamheten har de stöd som behövs för ständig utveckling.

Målbild

Sammanhållen Digital Vårdmiljö ska säkra en modern, mobil, snabb och säker IT-miljö som gör vårdens digitaliserade dokumentation och kommunikation enhetlig, enkel och effektiv. Detta innebär i praktiken:

- **Ett sammanhållet digitalt informationssystem** med en gemensam databas och möjligheter för gemensam planering och uppföljning.
- **Spårbarhet och snabb återkoppling genom hela vårdkedjan.** Digital remiss och svar, patientportal mm.
- **Starkt fokus på eHälsa** och genom mobila lösningar som ger direkt tillgång till egen information, förenklar kontakt och dialog, och stärker patientens delaktighet i vårdprocessen i enlighet med Region Skånes eHälsostrategi.
- **Digitala möten** och större möjlighet till vård på distans, även avancerad vård i hemmet.
- **Automatisering och standardisering** av vitala men tidskrävande processer såsom anslutning och registrering av data från medicinskteknisk utrustning.
- **Främjande av befolkningshälsa** genom större möjligheter att aktivt förutse hälso- och sjukvård för alla invånare.
- **Stärkta band med forskning, utbildning och utveckling.**
- **System som uppfyller gällande lagkrav och krav på säkerhet och integritet.**

Detta ska ligga till grund för alla framtida insatser för vårdens IT i Region Skåne.

Nuläge

Majoriteten av de stora journalsystemen i den svenska vården bygger på inaktuella lagkrav, gammal informationslogik och stödjer inte moderna arbetssätt. Resultatet är en fragmenterad och svåröverskådlig kombination av system med stora brister i design och funktionalitet. Det saknas även struktur och enhetlighet i termer och begrepp. Viktig information riskerar att missas, arbetssätt kompliceras och administrationsbördan blir onödigt hög. Informationsöverföring mellan olika vårdgivare fungerar inte. Sammantaget innebär detta betydande patientsäkerhets- och arbetsmiljörisker, och resulterar i sämre effektivitet och bristfälliga processer. Förutsättningar för kvalitet och modern verksamhetsutveckling saknas också.

Region Skåne har under en längre tid arbetat aktivt med att konsolidera den befintliga IT-miljön. Parallellt har det pågått ett arbete för att konkretisera en framtida sammanhållen systemlösning, som baseras på den målarkitektur som antagits i det gemensamma 3R-samarbetet. Utgångspunkten är att ett kärnsystem ska utgöra huvuddelen av regionernas och landstingens framtida vårdinformationsmiljö.

För att uppnå detta bör en upphandling av ett sammanhållet digitalt vårdinformationssystem för Region Skåne inledas snarast i enlighet med LOU.

Bärande principer för Sammanhållen Digital Vårdmiljö i Region Skåne

Modern vård och verksamhetsutveckling utgår från *patienten som del av teamet*. En delaktig patient kan ta större ansvar för förebyggande åtgärder, medverka till att uppnå målen med vård och behandling och bidra till att förebygga säkerhetsrisker.

Därför behövs:

- integrerade journalsystem med återkoppling i realtid och informationsutbyte genom hela vårdkedjan, oavsett vårdgivare
- system som följer och understödjer olika vårdprocesser
- hög grad av användarmedverkan vid utveckling, utvärdering som vidareutveckling.
- anpassning till olika behov och förutsättningar för olika väldefinierade målgrupper
- större möjlighet till egendiagnos och rådgivning via digitala kanaler

Framtidens vård organiseras allt mer i *kliniska processer* och vårdgivare *samarbetar i nätverk*.

Därför krävs:

- strukturering av information och användning av standarder
- precision och kvalitetsgranskning av kliniska informationsmodeller
- kliniska beslutsstöd i processerna
- att informationen följer patienten
- utvecklade roller och strukturer för samarbete

Framtidens *lärande sjukvårdsorganisation* präglas av en tydlig strävan att minska gapet mellan forskning och klinisk verksamhet, och en större integration av forskning och kvalitetsarbete i de kliniska processerna.

Därför behövs:

- hög flexibilitet, utvecklingstakt och servicenivå i IT- organisationen
- ändamålsenliga system, informationsmodeller och datamängder för kliniskt bruk, kvalitetsarbete och forskning
- mer mogna modeller och metoder samt tydliga roller, strukturer och kompetenser för systemutveckling och innovationsarbete

Framtidens *innehållsstyrda IT-system* erbjuder en integrerad och komplett miljö som i varje arbetsmoment ger tillgång till uppdaterad, korrekt, säker och relevant information som grund för utredning och behandling.

Därför krävs:

- nationell interoperabilitet och gemensamma nationella termer och begrepp (informatik)
- arbetsflöden och mallar skapade utifrån arketyper, referensmodeller och nationella riktlinjer
- standarder för inmatning som utgår från verksamhetens behov
- framtidssäker lokal tjänsteplattform som tillåter innovation och kopplingar av externa informationstjänster
- en gemensam regional förvaltningsorganisation som utvecklar och förvaltar innehåll och konfigurering